

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N.Y. 11213
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, י"א ניסן, ה'תשי"ט
ברוקלין, נ.י.

צו אחינו בני ישראל
בכל אתר ואתר
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה !

דערנענטערנדיק זיך צום יום־טוב פון אונזער באַפרייאונג, חג המצות, זמן חירותנו, שיק איך מיין ברכה צו אידן אומעטום, אַז דער יום־טוב זאָל אַריינבריינגען אין טאָג־טעגלעכען לעבען פון יעדען איינעם און איינער, אַן אמת'ע און פולע באַפרייאונג פון אַלע זאָרג און שטערונגען, מאַטעריעלע און גייסטיקע, און דערהויבען זיך צום אינערלעכען אינהאַלט פון יציאת־מצרים, אַלס אַריינפיר צו קבלת־התורה, פאַרווירקלעכען דעם גיטלעכען צוזאָג: בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה (אַרויספירענדיק דאָס פאָלק פון מצרים, וועט איר דינען גיט אויף דעם באַרג – סיני).

ענינים פון תורה און מצוות זיינען, זעלבסטפאַרשטענדליך – ווי דער אויבערשטער וואָס האָט זיי אונז געגעבען – אומענדלעך און אייביק. אַזוי אויך זייערע אָנווייזונגען, וואָס מען קען און מען דאַרף לערנען פון תורה און מצוות – זיינען גילטיק אין אַלע צייטן און אַלע לענדער. ובפרט – אזא מצוה און אַן ענין כללי ווי דער יום־טוב פסח – יציאת מצרים, וואָס מען דאַרף עס דערמאָנען יעדען טאָג.

איינע פון די אָנווייזונגען פון דעם יום־טוב פסח איז – אַז אַ איד האָט די כחות און קען כפועל אין אַ קורצע צייט, אין אַ וויילע – איבערשטעלען זיך – מן הקצה אל הקצה (פון איין עקסטרעם צום דעם ענטגענזעצטען).

אין תנ"ך און אין דברי חז"ל ווערט אויספירלעך געשילדערט די ביטערקייט פון גלות־מצרים און די טיפסטע געפאַלענקייט פון די אידען אין יענער צייט.

פאַרשקלאַפט אין אַ לאַנד פון וואַנעט אפילו איין איינציקער קנעכט האָט ניט געקענט אַנטלויפען, אונטער דער פולשטענדיקער מאַכט פון אַ פרעה, וואָס באַדט זיך אין בלוט פון אידישע קינדער. אין גרעסטער אַרימקייט און צובראַכען פון גזרות און עבודת פרך – אַן אַרבעט וואָס צוברעכט דעם גוף מיט דער נשמה – און אַט איז פרעה'ס מאַכט געבראַכען, עס קומט די באַפרייאונג פון דעם גאַנצען פאָלק, און די באַפרייאונג איז – ביד רמה וברכוש גדול (מיט שטאַלץ און באַגלייט מיט'ן גרעסטען רייכטום).

דאָס גלייכען איז די גאולה אין גייסטיגען זין – אויך געווען פון איין עקסטרעם צום אנדערען: אידען זיינען געווען פאַרזונקען אין מ"ט שערי טומאה, ביז צו דער מדרגה פון עבודה זרה – און אַט אַנטפלעקט זיך צו זיי דער אויבערשטער בכבודו ובעצמו, און אין געציילטע וואָכען שטייען זיי אַלע ביים באַרג סיני, אין דער העכסטער מדרגה פון הייליגקייט און נבואה, און דער אויבערשטער רעדט צו יעדען איינעם פון זיי דירעקט, אַן קיין פאַרמיטלונג, אפילו ניט פון משה רבנו – און זאָגט: אנכי ה' אלקיך !

די לערע און אָנווייזונגען דערפון זיינען:

ווי דער מצב פון אַ אידען – אַלס כלל, אָדער אַלס פרט – זאָל ניט זיין, ווי די לאַגע זאָל ניט אויסזען לויט דער אָפּשאַצונג פון מענשליכען שכל, דאָרף אַ איד יעדען טאָג דערמאָנען זיך יציאת מצרים – שטרעבען און טאָן פאַר דער פּולשטענדיקער חרות און גאולה, אַ גאולה, און ביד רמה וברכוש גדול – פון אַלערליי פאַרשקלאַפּונגען און פון אַלע שטערונגען אויפ'ן וועג פון זיין "מצרים" – ביז צום ווערן ממלכת כהנים וגוי קדוש און מקבל זיין די תורה – אַלץ "ווי אין די טעג פון דיין אַרויסגיין פון לאַנד מצרים".

מען טאָר זיך ניט אָפּשטעלען אָדער קווינקלען זיך אין וועג; מען טאָר זיך ניט באַגענוגענען מיט די ערשטע דערגרייכונגען; מען דאָרף גיין ווייטער, שטייגען העכער און העכער, ביז מען דערהערט און מען דערפילט דעם אנכי ה' אלקיך.

די דאָזיקע אָנווייזונגען זיינען ספּעציעל וויכטיק און צייטמעסיק אין אונזער צייט, ווען עס מערקט זיך אַ באַוועגונג, ניט נאָר פון יחידים נאָר אויך פון גאַנצע גרופּן און שיכטען, צו באַפרייען זיך פון גייסטיקער פאַרשקלאַפּונג, און צו גיין אויפ'ן וועג פון אמת'ער חירות – פּולשטענדיגע באַפרייאונג פון דעם שרעק "וואָס וועט זאָגען דער גוי",

דער גוי אין פשוט'ן זין פון וואָרט, די גויעשע רייד פון אַ פאַרבלאָנדזעטען אידן, און דער גוי וואָס באַ זיך אַליין – דער יצר הרע.

צו זיי איז דער רוף פון פסח: שטעלט זיך ניט אָפּ, גייט ווייטער, שטייגט העכער און – ביד רמה.

און דאָמאָלס איז זיכער, אַז איר וועט אַרויס לחירות "מיט דער יוגענט און מיט די אַלטע, מיט די זין און מיט די טעכטער", ברכוש גדול.

בברכת חג הפסח כשר ושמח, און אַז במהרה
בימינו,
זאָל מקויים ווערען דער צוואַג כימי צאתך מארץ
מצרים אראנו נפלאות על ידי משיח צדקנו.

מנחם שניאורסאהן

העכסטער מדרגה: להעיר מרמב"ם ה' יסוה"ת פ"ח.
מאמר עדות לאדמו"ר הצמח צדק (נדפס בספר
החקירה שלו).

ווי אין: מיכה ז, טו. ראה ד"ה כימי צאתך ה'תש"ח
(לכ"ק מו"ח אדמו"ר).

מיט דער יוגענט: שמות י, ט.

במעשיו.

מיט דער נשמה: ראה תורה אור ר"פ שמות בפ' וימררו
את חייהם. אור התורה שם.

גרעסטען רייכטום: ראה בכורות ה, ב.

מ"ט . . . עבודה זרה: זהר חדש יתרו (לא, א. באריכות
בצרוור המור, הובא בשל"ה מס' פסחים פסקא מה
נשתנה). מכילתא שמות יד, כט.

בכבודו ובעצמו: מלכות דאין סוף ועצמות דא"ס שלפני
הצמצום (אדמו"ר – מהורש"ב – נ"ע).

אינערלעכען אינהאַלט: שמות רבה פ"ג, ד. שם פכ"ד,
ב.

דערמאָנען יעדן טאָג: ראה שו"ע לרבנו הזקן או"ח סי'
סז.

איין איינציקער קנעכט: מכילתא יתרו יח, יא.

באָדט זיך: שמות רבה ספ"א. וראה ת"י שמות ב, כג.

גרעסטער אַרימקייט: ראה רמב"ן לדברים טז, ג.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N.Y. 11213
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

חרגום חפשי

ב"ה, י"א ניסן ה'תשי"ט,
ברוקלין, נ.י.

אל אחינו בני ישראל
בכל אתר ואתר
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה !

בפרוס זמן חרותנו חג המצות, הנני שולח את ברכתי לאחב"י בכל אתר ואתר שיביא החג בחייהם היום-יומיים של כל אחד ואחד, חרות אמיתית מכל דאגה ומפריע בחומר וברוח, ולהתרומם אל התוכן הפנימי של יציאת מצרים כהקדמה לקבלת התורה לקיים הבטחתו ית': בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה.

★ ★ ★

כה' נותן התורה כן גם עניני תורה ומצוותיה הם בלתי סופיים ונצחיים, וכן ההוראות אשר אפשר וצריך ללמוד מתורה ומצוות, כוחם יפה בכל התקופות ובכל הארצות, ובפרט מצוה וענין כללי בחג הפסח – יציאת מצרים אשר מצווה להזכירה בכל יום.

אחת ההוראות של חג הפסח היא – כי בכל אחד מישראל יש כוחות ואפשרות להפוך את מעמדו ומצבו מן הקצה אל הקצה בפועל תוך שעה קלה.

בתנ"ך ודברי חז"ל מתוארים בפרטות המרירות של גלות מצרים והירידה העמוקה של בני ישראל באותה התקופה.

משועבדים בארץ אשר אף עבד אחד לא יכל להמלט ממנה, תחת שלטונו המוחלט של פרעה הרוחץ בדמם של ילדי ישראל, בעוני אין כמוהו ורצוצים מגזירת עבודת פרך – עבודה המפרכת גוף ונפש – והנה נשבר שלטון פרעה ובאה חרות לכל העם כולו, והחרות היא ביד רמה וברכוש גדול.

וכן הגאולה הרוחנית, גם היא היתה מן הקצה אל הקצה: שקועים היו ישראל במ"ט שערי טומאה עד למדריגת עבודה זרה, והנה נגלה אליהם הקב"ה בכבודו ובעצמו, ובתוך שבועות ספורים כבר עומדים כולם לפני הר סיני בדרגה עליונה של קדושה ונבואה, והקב"ה מדבר אל כל אחד ואחד מהם ביחוד בלי ממוצע – אף לא באמצעות משה רבנו – ואומר: אנכי ה' אלקיך.

★ ★ ★

ההוראות מזה הן:

יהיה כאשר יהיה מצב היהודי – בתור כלל או בתור פרט, יהיה מצבו כאשר יהיה בעיני אדם – חייב היהודי להזכיר יציאת מצרים בכל יום, לשאוף ולפעול למען חרות וגאולה שלימה, גאולה – וביד רמה וברכוש גדול – מכל מיני שעבודים והפרעות בדרכו מצד בחינת ה"מצרים" שלו עד אשר יהיה ממלכת כהנים וגוי קדוש, ויקבל התורה – הכל "כימי צאתך מארץ מצרים".

אסור לעמוד או להסס בדרך. אסור להסתפק בהישגים הראשונים. צריך להמשיך ולעלות מעלה עד שישמעו וירגישו "אנכי ה' אלקיך".

★ ★ ★

הוראות אלה חשובות ומתאימות ביותר בימינו כאשר ניכרת תנועה לא רק מצד יחידים אלא אף מצד קבוצות ושכבות שלמות להשתחרר משעבוד רוחני ולילך בדרך החירות האמיתית – חרות גמורה מהפחד "מה יאמר הגוי".

הגוי – פשוטו כמשמעו, דבריו הגויים של יהודי תועה, והגוי אשר בקרבו עצמו הוא היצה"ר,

אליהם קורא הפסח: אל תעצרו בדרככם ועלו מעלה ביד רמה.

ואז בטוח כי תצאו לחרות "בנערינו ובזקנינו ובבנותינו" וברכוש גדול.

בברכת חג פסח כשר ושמח, שבמהרה בימינו
תתקיים ההבטחה כימי צאתך מארץ מצרים
אראנו נפלאות על ידי משיח צדקנו

מנחם שניאורסאהן

שלפני הצמצום (אדמו"ר – מהורש"ב – נ"ע).
בדרגה עליונה: להעיר מרמב"ם הל' יסוה"ת פ"ח.
מאמר עדות לאדמו"ר הצמח צדק (נדפס בספר
החקירה שלו).
"כימי: מיכה ז, טו. ראה ד"ה כימי צאתך ה'תש"ח
(לכ"ק מו"ח אדמו"ר).
"בנערינו: שמות י, ט.

ונפש: ראה תורה אור ר"פ שמות בפי' וימררו את
חייכם. אור התורה שם.
וברכוש גדול: ראה בכורות ה, ב.
במ"ט . . . עבודה זרה: זוהר חדש יתרו (לא, א.
באריכות בצרור המור, הובא בשל"ה מס' פסחים
פיסקא מה נשתנה). מכילתא שמות יד, כט.
בכבודו ובעצמו: מלכות דא"ס ועצמות דא"ס

התוכן הפנימי: שמות רבה פ"ג, ד. שם פכ"ד, ב.
להזכירה בכל יום: ראה שו"ע לרבינו הזקן או"ח
סי' סז.
אף עבד אחד: מכילתא יתרו יח, יא.
הרוחץ: שמות רבה ספ"א, וראה ת"י שמות ב, כג.
בעוני אין כמוהו: ראה רמב"ן לדברים טז, ג.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N.Y. 11213
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

FREE TRANSLATION

By the Grace of G-d
11th of Nissan, 5719
Brooklyn, N.Y.

To my Brethren, Everywhere,
G-d bless You—

Sholom uBrocho:

Approaching the Feast of Matzos, the Season of Our Liberation, I send my prayerful blessing to my brethren everywhere that the festival instill into the daily life of every Jew and Jewess true and complete liberation from all anxiety and adversity, both material and spiritual, so as to rise to the inner meaning of “Yetzias Mitzrayim,” the prelude to Receiving the Torah, and to fulfill the Divine promise: “When you will bring out the people from Mitzrayim you will serve G-d on this Mount (Sinai).”

Matters connected with Torah and Mitzvos are, of course, infinite and eternal, as G-d Himself Who has ordained them; so are also their instructive teachings, which are valid for all times and places, and can and must be applied in daily life. Even more so in the case of such a comprehensive matter as the Yom Tov of Pesach, of Yetzias Mitzrayim, which we are enjoined to remember every day.

One of the instructive messages of the Yom Tov of Pesach is that a Jew has the inner capacity and actual ability to transform himself, in a short time, from one extreme to the opposite.

Our Holy Scriptures and Rabbinic sources describe in detail the bitterness of the enslavement in Egypt and the nadir of spiritual depravity to which the enslaved Jews had sunken, in those days.

Enslaved in a country from which even a single slave could not escape; completely in the power of a Pharaoh who bathed in the blood of Jewish children; in utmost destitution; broken in body and spirit by the meanest kind of forced labor—suddenly Pharaoh’s power is broken; the *entire* people is liberated; the erstwhile slaves emerge from bondage as free men, bold and dignified, “with an outstretched arm” and “with great wealth.”

Likewise is their spiritual liberation in a manner that bespeaks a complete transformation. After having sunk to the 49th degree of unholiness, to the point of pagan idolatry—they suddenly behold G-d, revealed in His full Glory, and only a few weeks later they all stand at the foot of Mount Sinai, on the highest level of holiness and prophecy, and G-d speaks to each one of them individually, without any intermediary, not even that of Moshe Rabbeinu, and declares: “I am G-d, *thy* G-d!”

The lesson is highly instructive:

No matter what the status of the Jew is, individually or collectively; no matter how gloomy the position appears to be in the light of human appraisal, the Jew must remind himself every day of “Yetzias Mitzrayim”—and strive effectively towards complete liberation and freedom, in a bold manner (“with an outstretched arm”) and to the fullest attainment (“with great wealth”): freedom from all shackles and obstacles in escape from his “Mitzrayim,” in order to reach the height of “priestly kingdom and holy nationhood,” through Receiving the Torah—in all respects “as in the days of your liberation from Mitzrayim.”

There must be no pause and no hesitation on this road; there must be no resting on one’s initial accomplishments; one must go on and on, higher and higher, until one apprehends and experiences the call: “I am G-d, *thy* G-d!”

This message of Pesach is especially urgent and timely in our present time and age, when Jews as individuals and in groups have bestirred themselves to seek for a way of liberation from their spiritual bondage, and to set foot on the road of true freedom of the spirit; above all to completely free themselves from the fear of “*What will the goy say?*”—

The “goy” of every description, including the goyeshe prodding of misguided Jews, and the “goy” within one’s self, the Yetzer Hora.

To these, especially, Pesach calls: Do not stop; go further, rise higher, “with an outstretched arm!” Your liberation will then be complete and certain, “with the young and the old, the sons and the daughters,” and with great wealth.

With blessing for a kosher and happy Pesach, and may the Prophetic promise, “as in the days of thy liberation from Egypt will I show him wonders,” through our righteous Moshiach, be soon fulfilled in our own time—

Menachem Schneerson/

שלפני הצמצום (אדמו"ר – מהורש"ב – נ"ע).
בדרגה עליונה: להעיר מרמב"ם הלי יסוה"ת פ"ח.
מאמר עדות לאדמו"ר הצמח צדק (נדפס בספר
החקירה שלו).
"כימי: מיכה ז, טו. ראה ד"ה כימי צאתך ה'תש"ח
(לכ"ק מו"ח אדמו"ר).
"בנערינו: שמות י, ט.

ונפש: ראה תורה אור ר"פ שמות בפ"י וימררו את
חייהם. אור התורה שם.
וברכוש גדול: ראה בכורות ה, ב.
במ"ט . . . עבודה זרה: זוהר חדש יתרו (לא, א.
באריכות בצרור המור, הובא בשל"ה מס' פסחים
פיסקא מה נשתנה). מכילתא שמות יד, כט.
בכבודו ובעצמו: מלכות דא"ס ועצמות דא"ס

התוכן הפנימי: שמות רבה פ"ג, ד. שם פכ"ד, ב.
להזכירה בכל יום: ראה שו"ע לרבינו הזקן או"ח
סי' סז.
אף עבד אחד: מכילתא יתרו יח, יא.
הרוחץ: שמות רבה ספ"א, וראה ת"י שמות ב, כג.
בעוני אין כמוהו: ראה רמב"ן לדברים טז, ג.